MACIEJ SZPUNAR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2015. július 1-je[1]

C-347/14. sz. ügy

New Media Online GmbH

(a Verwaltungsgerichtshof [Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Szolgáltatásnyújtás szabadsága — Audiovizuális szolgáltatások nyújtása — Az »audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló« irányelv — 1. cikk, (1) bekezdés, a), b) és g) pont — A »műsorszám« és az »audiovizuális médiaszolgáltatás« fogalmai — Egy hírlap honlapján hozzáférhető rövid videók”

Bevezetés

1. „A ló olyan, amilyennek mindenki látja”. Ez a fogalommagyarázat szerepel a XVIII. században megjelent első lengyel enciklopédiában.[2] Úgy tűnik, hogy az internettel összefüggésben az audiovizuális médiaszolgáltatásokra – amire a jelen ügy vonatkozik – is igaz ugyanez: saját megérzései alapján mindenki képes felismerni az ilyen szolgáltatást. Ha azonban annak jogi fogalmát kell meghatározni, nehéz olyan kifejezést találni, amely megfelelően pontos, ugyanakkor kellően tág is.

2. Álláspontom szerint ez abból fakad, hogy az internet működése jogi kereteinek meghatározása azon legfontosabb kihívások egyike, amelyekkel ma a világ összes országa jogalkotásának és joggyakorlatának szembe kell néznie, beleértve az Európai Uniót és tagállamait is. A hozzáférhető információ sosem látott sokfélesége és gyakorlatilag végtelen mennyisége, valamint az országhatároknak – mint az információ terjedésének főbb gátjainak – a hiánya, annak könnyűsége, hogy bárki információt hozzon létre, és gyakorlatilag korlátlan számú címzetthez eljuttassa, végül pedig a virtuális, digitális és a valódi világ közötti kapcsolatok meglazulása új jogi eszközöket igényel, amelyeket gyakran teljesen új alapokra kell helyezni.[3] Ez a valóság továbbá olyan féktelen sebességgel változik, ami messze megelőzi a jogalkotó válaszadási kapacitását, különösen a demokratikus országokban. Ezért számos nehézséget vet fel az analóg világra kialakított szabályok alkalmazása a digitális korban. Ez az ügy jól illusztrálja azokat a dilemmákat, amelyekkel a jogszabályok betartásáért és a piacok szabályozásáért felelős hatóságok szembesülnek.

1 — Eredeti nyelv: lengyel

2 — B. Chmielowski: *Nowe Ateny*, Lwów 1745–1746, 475. o.

3 — A jelenlegi jogi kategóriáink az új valósághoz képest kevéssé adekvát jellegére tökéletes példa az a zavar, amelyet a könyvek (e-könyvek) virtuális adásvétele „szolgáltatásának” minősítése okoz (lásd: Bizottság kontra Franciaország ítélet, C-479/13, EU:C:2015:141 és Bizottság kontra Luxemburg ítélet, C-502/13, EU:C:2015:143).

Jogi háttér

Az uniós jog

3. A jelen ügy jogi kereteit a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU irányelv (az „audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv") alkotja.[4] A kérdést előterjesztő bíróság által kért értelmezés az annak tárgyául szolgáló rendelkezéseken kívül egyes preambulumbekezdések figyelembevételét is szükségessé teszi, amelyekben a jogalkotó az irányelv hatályát kívánta meghatározni.

4. A 2010/11 irányelv (11), (21), (22), (24), (28) és (29) preambulumbekezdése szerint:

„(11) A versenytorzulások elkerülése, a jogbiztonság javítása, a belső piac megvalósításának elősegítése és az egységes információs térség kialakulásának megkönnyítése érdekében szükséges, hogy minden audiovizuális médiaszolgáltatásra – a televíziós műsorszolgáltatási (lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások) és a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokra (nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások) – legalább alapvető szintű összehangolt szabályok vonatkozzanak.

[…]

(21) Ezen irányelv alkalmazásában az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalma kizárólag azon tömegkommunikációs – akár televíziós műsorszolgáltatás, akár lekérhető – audiovizuális médiaszolgáltatásokat foglalja magában, amelyeket a közvélemény széles rétegeinek szánnak, és amelyek azt egyértelműen befolyásolhatják. Az irányelv hatálya az Európai Unió működéséről szóló szerződésben meghatározott szolgáltatásokra korlátozódik, ennek megfelelően kiterjed a gazdasági tevékenység minden formájára, ezen belül a közszolgálati vállalkozások tevékenységére is, de nem terjed ki az olyan tevékenységekre, amelyek alapvetően nem gazdasági jellegűek és nem állnak versenyben a televíziós műsorszolgáltatással, mint például a magáncélú weboldalak fenntartása, továbbá az olyan szolgáltatások, amelyek során magánszemélyek saját maguk által készített audiovizuális tartalmakat tesznek hozzáférhetővé vagy terjesztenek azok azonos érdeklődési körű közösségeken belüli megosztása és cseréje céljából.

(22) Ezen irányelv alkalmazásában az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalma a tömegkommunikációs médiaszolgáltatásnak a nagy nyilvánosságot tájékoztató, szórakoztató és oktató funkcióját fedi le, és magában foglalja az audiovizuális kereskedelmi közleményt, de kizárja a magánlevelezés különböző formáit, például a korlátozott számban küldött elektronikus leveleket. E fogalommeghatározás kizárja mindazon szolgáltatásokat, amelyek elsődleges célja nem a műsorszolgáltatás, tehát azokat is, amelyekhez esetlegesen kapcsolódhat ugyan audiovizuális tartalom, de a szolgáltatásnak nem ez az elsődleges célja. Ilyen szolgáltatás például az olyan weboldalak fenntartása, amelyek csupán kiegészítésképpen tartalmaznak audiovizuális elemeket, mint például grafikus animációt, rövid reklámbejátszást, termékkel vagy nem audiovizuális szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatást. […]

[…]

(24) A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások jellegzetessége, hogy a televíziós szolgáltatásokhoz hasonlók, vagyis ugyanazon közönségért versengenek, mint a televíziós műsorszolgáltatások, és a felhasználók a szolgáltatás jellegéből és a hozzáférés módjából kiindulva érthető módon elvárhatják, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó szabályok szerinti védelemben részesüljenek.

4 — HL L 95., 1. o.

Ennek fényében, valamint a szabad mozgás és a verseny különbségeinek kiküszöbölése érdekében a »műsorszám« fogalmát dinamikusan kell értelmezni, figyelembe véve a televíziós műsorszolgáltatás területén végbemenő fejlődést.

[…]

(28) Ezen irányelv hatálya nem terjed ki a hírlapok és a folyóiratok elektronikus változataira.

(29) Az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalmában megállapított, és a (21)–(28) preambulumbekezdésben részletezett minden jellemzőnek egyidejűleg kell fennállnia.”

5. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya lényegében a 2010/13 irányelvben szereplő egyes fogalommeghatározások értelmezése. Ezeket a fogalommeghatározásokat ezen irányelv 1. cikke tartalmazza. Az utóbbi így rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »audiovizuális médiaszolgáltatás«:

i. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56 és 57. cikkében meghatározott olyan szolgáltatás, amelyért egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősséggel rendelkezik, és amelynek elsődleges célja műsorszámoknak tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a közönséghez történő eljuttatása a 2002/2/EK irányelv 21. cikkének a) pontja értelmében vett elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. Az ilyen audiovizuális médiaszolgáltatás vagy az ezen cikk e) pontjában meghatározott televíziós műsorszolgáltatás, vagy az ezen cikk g) pontjában meghatározott lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás;

[…]

b) »műsorszám«: hangos vagy néma mozgóképek sorozata, amely egy médiaszolgáltató által kialakított műsorrendben vagy műsorkínálatban önálló egységet alkot, és amelynek formája és tartalma a televíziós műsorszolgáltatáséhoz hasonlítható. A műsorszámok magukban foglalják például az egész estés filmeket, sporteseményeket, vígjátékokat, dokumentumfilmeket, gyermekműsorokat és az eredeti drámákat;

[…]

g) »lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás« (azaz nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás): olyan, médiaszolgáltató által nyújtott audiovizuális médiaszolgáltatás, amelyben a médiaszolgáltató által összeállított műsorkínálat alapján a felhasználó egyéni kérés alapján, az általa kiválasztott időpontban tekintheti meg a műsorszámokat;

[…]”.

Az osztrák jog

6. A 2010/13 irányelvet az osztrák jogba a Bundesgesetz über audiovisuelle Mediendienste (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló törvény, a továbbiakban: AMD-G) ültette át.[5] Az audiovizuális médiaszolgáltatás, a lekérhető audiovizuális szolgáltatás, valamint a műsorszám fogalma az AMD-G 2. §-ának 3., 4. és 30. pontjában szerepel. Azok megfogalmazása összhangban van a 2010/13 irányelvben szereplő fogalommeghatározások szövegével.

5 — A módosított 84/2001. sz. BGBI.

7. Az AMD-G 9. §-ának (1) bekezdése szerint:

„A televíziós műsorszolgáltatóknak, amennyiben nem vonatkozik rájuk a 3. § (1) bekezdése szerinti engedélyezési kötelezettség, valamint a lekérhető médiaszolgáltatások szolgáltatóinak tevékenységüket legkésőbb két héttel annak megkezdése előtt be kell jelenteniük a szabályozó hatóságnál.”

A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8. A New Media Online GmbH osztrák jog szerinti társaság Tiroler Tageszeitung Online elnevezéssel üzemelteti a Tiroler Tageszeitung hírlap honlapját.[6] Ezen a honlapon más tartalmak mellett található egy „videók” elnevezésű fül, amely az alapeljárás tényállása idején körülbelül 300 audiovizuális tartalmat kínált. Ezek a pár tíz másodperc és több perc közötti időtartalmú elemek többé-kevésbé kapcsolódtak a honlap más tartalmaihoz, és különböző forrásokból származtak (saját tartalmak, a helyi televízió által készített tartalmak, a honlap felhasználói által készített tartalmak).

9. 2012. október 9-i határozatával a Kommunikationsbehörde Austria (az osztrák szabályozó hatóság) megállapította, hogy a Tiroler Tageszeitung Online honlapján szereplő „videók” fül az AMD-G értelmében az ezen törvény 9. §-ának (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség hatálya alá tartozó lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásnak minősül.

10. A New Media Online társaság fellebbezést terjesztett elő ezzel a határozattal szemben a Bundeskommunikationssenat (a telekommunikációs kérdésekben hatáskörrel rendelkező igazságszolgáltatási szerv) előtt, amely 2012. december 13-án hozott határozatot. Az említett cég ezt a határozatot a Verwaltungsgerichtshof (közigazgatási bíróság) előtt is megtámadta.

11. E körülmények között a Verwaltungsgerichtshof felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2010/13] irányelv 1. cikke (1) bekezdésének b) pontját, hogy akkor lehet kiindulni a vizsgálat alatt álló szolgáltatás televíziós műsorszolgáltatásokkal való formai és tartalmi tekintetben szükséges hasonlíthatóságából, ha az ilyen szolgáltatásokat tömegkommunikációnak tekintendő televíziós műsorszolgáltatások keretében is kínálják, amelyeket a közvélemény széles rétegeinek szánnak, és amelyek azt egyértelműen befolyásolhatják?

2) Úgy kell-e értelmezni a [2010/13] irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontját, hogy a kínált szolgáltatás elsődleges céljának vizsgálatával összefüggésben a hírlapok elektronikus változata esetében olyan részterülettől függhet a kérdés eldöntése, amelyben túlnyomórészt olyan rövid videókat nyújtanak összegyűjtött formában, amelyeket ezen elektronikus média internetes megjelenésének egyéb területein csak az online napilap szöveges tartalmainak kiegészítéseként alkalmaznak?”

12. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet 2014. július 18-án nyújtották be a Bírósághoz. A New Media Online, a svéd kormány és az Európai Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket. A New Media Online és a Bizottság képviselője vett részt a 2015. április 22-én tartott tárgyaláson.

6 — www.tt.com.

Elemzés

13. A kérdést előterjesztő bíróság a 2010/13 irányelv értelmében a valamely szolgáltatás audiovizuális médiaszolgáltatásként történő minősítéséhez szükséges két kritérium értelmezését kéri. Nem vitatom e két kritérium jelentőségét. Álláspontom szerint azonban a jelen ügy az interneten nyilvánosan hozzáférhető tartalmak tekintetében általánosabb problémákat vet fel ezen irányelv hatályával összefüggésben. Javaslom ezért a kérdést előterjesztő bíróság által felvetett probléma általánosabb megközelítését. Ez annál is inkább indokoltnak tűnik számomra, mivel a jelen ügyben a Bíróságnak először lesz alkalma az említett irányelv értelmében vett audiovizuális médiaszolgáltatások fogalmának értelmezéséről határozni.

14. Ezen kérdés felvetése előtt azzal fogom kezdeni, hogy röviden emlékeztetek az audiovizuális média területére vonatkozó uniós jogi rendelkezések keletkezésére.[7]

A 2010/13 irányelv keletkezése

15. Bár a Bíróság 1974 óta a szerződés értelmében vett szolgáltatásnak tekinti a televíziós műsorszolgáltatást,[8] ezek a kérdések a múlt század 80–as éveit megelőzően nem keltették fel a közösségi jogalkotó érdeklődését. Ez abból a tényből fakadt, hogy a hagyományos földfelszíni televízióadás a rádió-sávszélesség hozzáférhetőségétől függött. Ezzel a tagállamok rendelkeztek, és azokat különböző televíziós műsorszolgáltatók számára osztották ki, valamint utóbbiak számára a saját területükre korlátozódó műsorszolgáltatási engedélyt adtak. A televíziós szolgáltatásoknak tehát csak nagyon csekély határokon átnyúló jelentősége volt.

16. A helyzet a kábeltelevíziózás, és különösen a műholdas televíziózás fejlődésével változott meg. Az új technológia nemcsak a televíziós csatornák számának jelentős emelkedését tette lehetővé, hanem a szolgáltató székhelye szerinti tagállamon kívüli közönség elérését is. Ez teret biztosított a televíziós szolgáltatások egységes piacának létrejöttéhez.

17. A jogalkotási munka a Bizottság határok nélküli televíziózásról szóló, 1984. június 14-i zöld könyvével[9] kezdődött. Ezek a munkálatok vezettek a határok nélküli televíziózásról szóló irányelv elfogadásához.[10] Ez az irányelv rögzítette az egyik tagállam területéről másik tagállam területére közvetített televíziós műsorszolgáltatás vétele szabadságának elvét. Cserébe valamennyi közösségi műsorszolgáltató szervezetre kötelező minimumszabályokat állapított meg, amelyek meghatározták a reklámra, a támogatásra, a televíziós vásárlásra vonatkozó minőségi és mennyiségi korlátozásokat, a kiskorúak és a közrend védelmére vonatkozó korlátozásokat, valamint a válaszadás jogát. Az említett irányelvben foglalt, a különböző tagállamoknak a műsorszolgáltatók feletti hatáskörére vonatkozó szabályok garantálták, hogy valamennyi műsorszolgáltató egyetlen tagállam jogszabályai és hatóságai alá tartozzon. A „határok nélküli televíziózásról szóló” irányelv továbbá kötelezte a televíziós

7 — Ez alatt az audiovizuális média útján terjesztett tartalmakkal kapcsolatos rendelkezéseket értem. Mivel azok nem tartoznak a jelen ügy keretei közé, nem térek ki a telekommunikációs hálózatok működésével, valamint az azokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos rendelkezésekre, sem pedig az információs társadalom egyéb, audiovizuálistól eltérő szolgáltatásaival, a szerzői jogokkal stb. kapcsolatos rendelkezésekre sem.

8 — Sacchi-ítélet, 155/73, EU:C:1974:40, 6. pont.

9 — Televízió határok nélkül, Zöld könyv a különösen a műholdas és kábelen történő műsorszolgáltatás közös piacának létrehozásáról (COM(84) 300 végleges).

10 — A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 552/3/EGK tanácsi irányelv (HL L 298., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 224. o.). Lásd e tekintetben C. Mik: *Media masowe w europejskim prawie wspólnotowym*, Toruń 1999, 239–243. o.

műsorszolgáltatókat az európai alkotások népszerűsítésére. A „határok nélküli televíziózásról szóló” irányelv 1997-es módosítása [11] bevezette továbbá a lehetőséget arra, hogy a tagállamok olyan eseményeket határozhassanak meg, amelynek kizárólagos továbbközvetítését nem lehet egyedül fizetős csatornák számára fenntartani.

18. Az elektronikus média területén bekövetkező gyors technológiai fejlődés nemcsak a hagyományos televíziós ajánlatok mennyiségének jelentős növekedését tette lehetővé, hanem az audiovizuális szolgáltatások új formáinak, így valamennyi lekérhető szolgáltatásnak a létrejöttét is. Az internet fejlődése, mint a XXI. század egyik új alapja, önálló jelenségként jelent meg mind a tartalom, mind a felhasználók számára való hozzáférhetőség tekintetében. Ezt a technológiai fejlődést a felhasználók magatartásában és elvárásaiban is megnyilvánuló folyamatos változás kísérte. Mivel a jogi helyzet változatlan maradt, ezek az új jelenségek növekvő versenyegyenlőtlenséget okoztak az audiovizuális szolgáltatások piacán.

19. A Bizottság a 89/552 irányelv alkalmazásáról szóló negyedik jelentésében, [12] valamint az európai audiovizuális politika szabályozásának jövőjéről szóló közleményben is jelezte a változások szükségességét. [13] Az előkészítő munkálatokat és a széles körű konzultációt követően a Bizottság elfogadott egy, a 89/552 irányelvet módosító irányelvjavaslatot. [14] Néhány minimális módosítástól eltekintve ezt a javaslatot fogadták el a 2007/65 irányelvként. [15]

20. Ez az irányelv jelentősen módosította a 89/552 irányelvet. A módosítás elsőként magának az irányelvnek a címét érintette egy terminológiai változtatás keretében: abban már nem televíziós műsorszolgáltatásról, hanem audiovizuális médiaszolgáltatásokról van szó. Az irányelv érdemi rendelkezéseit a liberalizáció érdekében mélységükben felülvizsgálták, különösen a reklámok, valamint a javak és szolgáltatások népszerűsítésének területén. A jelen ügy szempontjából a legfontosabb módosítás az irányelv rendelkezései hatályának kiterjesztése az úgynevezett „nem lineáris”, általános elnevezéssel „lekérhető szolgáltatásokra”. Ezekre a szolgáltatásokra – szigorúan az alapvető szabályokra korlátozódóan – alkalmazni kell a kiskorúak és a közrend védelmére, a reklámokra, valamint az európai gyártás elősegítésére vonatkozó szabályokat. Részletesebb rendelkezések irányadóak a lineáris szolgáltatásokra, vagyis a hagyományos televíziózásra. A 2010/13 irányelv a 89/552 irányelvnek a 2007/65 irányelv által bevezetett módosítások következtében kodifikált szövege. [16]

21. Amint az a fenti megállapításokból következik, amelyek természetszerűleg csak nagyon kivonatos összefoglalót képeznek, az audiovizuális szolgáltatások szabályozása egyszerűen a lineáris szolgáltatásokkal, vagyis a televíziózással kapcsolatos szabályozásból eredt. Álláspontom szerint a 2010/13 irányelv audiovizuális szolgáltatásokra vonatkozó fogalommeghatározását az információs társadalom realitásába illesztve annak keletkezése fényében kell értelmezni.

11 — A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 1997. június 30-i 97/36/EK irányelv (HL L 202., 60. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 2. kötet, 321. o.).

12 — A Bizottság negyedik jelentése a Tanácsnak, az európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a „határok nélküli televíziózásról” szóló 89/552/EGK irányelv alkalmazásáról (COM(2002) 778 végleges).

13 — A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai audiovizuális politika szabályozásának jövőjéről (COM(2003) 78 végleges).

14 — COM(2005) 464 végleges.

15 — A 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2007. december 11–i 2007/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 332., 27. o.).

16 — Az uniós jogalkotás fejlődésével kapcsolatban több részletért lásd például: K. Chałubińska-Jentkiewicz: *Audiowizualne usługi medialne. Reglamentacja w warunkach konwersji cyfrowej*, Varsó 2013, 78–118. o.; M. Burri-Nenova: The New Audiovisual Media Services Directive: Television Without Frontiers, Television Without Cultural Diversity, *Common Market Law Review*, 44. kötet (2007), 1689. o. (különösen az 1693. és azt követő oldalak).

Az audiovizuális médiaszolgáltatások fogalma az információs társadalommal összefüggésben

Az internet és az audiovizuális médiaszolgáltatások fejlődése

22. A televíziózás fentiekben kifejtett fejlődésével párhuzamosan egy másik, néha egyszerűen csak forradalomnak nevezett fejlődés, egy világméretű informatikai hálózat, az internet létrejötte és fejlődése is lezajlott. A szakértők szűk körének fenntartott technikai érdekességből az internet néhány évtized alatt a munka, az oktatás és a szórakozás univerzális és napi szinten használt eszközévé vált. Számos tevékenység részei vagy egésze került át a hálózatra: az elektronikus levél a hagyományos levelezés helyébe lépett, a hírportálok felváltották az újságokat, az elektronikus kereskedelem felváltotta a valóságos üzleteket, az internetes társkereső oldalak a társkereső ügynökségek helyébe léptek stb. Az internet ugyanakkor számos új, csak erre a médiára jellemző jelenséget is létrehozott, például új kommunikációs eszközöket, mint a fórumokat vagy az olyan közösségi hálózatokat, amelyek közül a leghíresebb a Facebook és a Twitter.

23. Az „internetes váltás” jelensége nem kerülte el az audiovizuális szolgáltatásokat sem. Különösen a széles sávú internet fejlődése – amely többszörösére emelte az adatátvitel sebességét – tette lehetővé egyrészt a lineáris és nem lineáris audiovizuális szolgáltatások interneten (Internet Protocol Television, IPTV) történő közvetítését, másrészt gyakorlatilag végtelen számú új szolgáltatót és az audiovizuális szolgáltatások új formáit hozta létre.

24. A széles sávú internettel együtt jár még egy, a jelen megállapítások szempontjából alapvető jelentőségű jelenség, vagyis a multimédia. Az analóg korban és az internet fejlődésének kezdetén élesen elkülönült egymástól az írott tartalom, a hang és a kép, különösen a mozgókép. Az írott tartalom forrása az újságok és könyvek voltak, amelyet néha fotók vagy rajzok kísértek, a rádió egy kizárólag hangot szolgáltató média volt, míg a mozi és a televízió jelentette az audiovizuális médiát, vagyis amely ötvözte a mozgóképet és a hangot. Az internet segítségével olyan tartalmak közölhetőek a közönséggel, amelyek egyszerre tartalmazzák mindhárom típusú médiát. Ily módon az internetes hírportálok nemcsak egyszerű szöveget közölhetnek, hanem azt videókkal illusztrálhatják vagy egészíthetik ki, míg az oktatási és képzési intézmények didaktikus tartalmaikat konferenciák feltételeivel, a sportklubok pedig a mérkőzésekről szóló beszámolókat videoklipekkel gazdagíthatják stb.

25. Ma egy magára valamit is adó internetes hírportál az írott és grafikus dokumentumokon kívül a portál többi részéhez tematikusan többé-kevésbé kapcsolódó audiovizuális elemeket is szolgáltat. Ezek az elemek képezhetik az írott szöveg szerves részét, de önállóan is megjelenhetnek. Ennek ellenére az internetes oldalak struktúrájában ezeket az audiovizuális elemeket általában elkülönült aloldalakon gyűjtik össze, amelyek vagy a portál által érintett különböző témáknak feleltethetőek meg, vagy teljesen elkülönült részt alkotnak, általában „videó” vagy „TV” megnevezéssel (annak ellenére, hogy valójában nem televíziózásról, vagyis lineáris szolgáltatásról van szó).

26. Jogi szempontból az tehát a kérdés, hogy az ilyen jellegű tartalmak tekinthetők-e teljes egészben audiovizuális médiaszolgáltatásnak, ha pedig nem, akkor hol kell meghúzni ennek a határait. Az irányelv hatályát ezen tartalmak tekintetében óvatosan kell megvizsgálni, és azt a különböző tagállamok joga és szabályozó hatóságainak gyakorlata is sokféleképpen határozza meg.[17] Ez a helyzet ellentétben áll azzal a követelménnyel, hogy az irányelv rendelkezéseit az Unió egészének területén egységesen alkalmazzák.

17 — Lásd például F. J. Cabrera Blázquez: On-demand Services: Made in the Likeness of TV?, in: *What Is an On-demand Service*, IRIS-Plus 2013–4, European Audiovisual Observatory, Strasbourg 2013, 7. o.; J. Metzdorf: The Implementation of the Audiovisual Media Services Directive by National Regulatory Authorities. National Responses to Regulatory Challenges, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and Electronic Commerce Law*, 5. kötet (2014), 2. szám, 88. o.

A 2010/13 irányelv alkalmazása az internetes portálok audiovizuális elemeire

27. Az alapeljárás tárgyát képező határozatban az osztrák szabályozó hatóság az audiovizuális médiaszolgáltatás tágan értelmezett fogalmát alkalmazta, amikor ez alá tartozónak ítélte meg a Tiroler Tageszeitung Online honlapján a „videók” részben található audiovizuális tartalmak kínálatának tartalmát.

28. Bár ez az elmélet a 2010/13 irányelv alapján igazolható lehet, az irányelv hatályának ilyen tág értelmezése több okból is tévesnek tűnik számomra.

29. Először is álláspontom szerint az nincs összhangban azokkal a célokkal, amelyeket az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv elfogadásával a jogalkotó el kívánt érni.[18] Amint azt fentebb jeleztem, az audiovizuális szolgáltatások abban foglalt szabályozását egyszerűen a lineáris szolgáltatásokra, vagyis a (tartalmak és a műsorrend, nem pedig a közvetítés technikai eszközének értelmében) hagyományos televíziózásra vonatkozó szabályokból vezették le. A 2007/65 irányelvre vonatkozó javaslat indokolásával[19] és a 2010/13 irányelv preambulumbekezdéseivel[20] összhangban a nem lineáris szolgáltatások szabályozásának célja legalább az alapvető kérdésekben hasonló szabályok alkalmazásával a hasonló gazdasági tevékenységek különböző típusai közötti torzításmentes verseny biztosítása. Álláspontom szerint ezt a célkitűzést nem lehet olyan módon tágan értelmezni, hogy olyan szolgáltatásokat is abban foglaltnak tekintünk, amelyek nincsenek közvetlenül versenyben a televíziós műsorszolgáltatással.

30. Másodszor, az osztrák szabályozó hatóság által az alapeljárásban alkalmazott értelmezés jelentős számú szolgáltatót rendel az „audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv” hatálya alá, akik tevékenységének elsődleges célja – bár audiovizuális tartalmakat tartalmazó honlapokat üzemeltetnek – nem az ezen irányelv értelmében vett audiovizuális szolgáltatások nyújtása. Noha igaz, hogy a 2010/13 irányelvből a nem lineáris szolgáltatásokat szolgáltatókra irányadó kötelezettségek csak minimálisak, a nemzeti szabályozó hatóságok gyakorlata szerint az a tény, hogy egy szolgáltatás az irányelv átültetését célzó rendelkezések hatálya alá tartozik, legalább regisztrációs, egyes tagállamokban pedig további, például adófizetési (az Egyesült Királyságban) vagy bejelentési (Franciaországban) kötelezettséggel is jár. Akkor is, ha az ilyen regisztráció nem azonos jellegű azzal, hogy a tevékenység végzése engedélyköteles lenne, az az interneten végzett tevékenység jelentős részét hatósági ellenőrzés alá vonja, amely az ezen média számára biztosított szabadság korlátozásaként értelmezhető.

31. Az a szándék, hogy az internetes honlapok működésének túl sok aspektusát hatósági ellenőrzés alá vonják, rendkívül nagy kihívást jelenthet a tagállamok szabályozó hatóságai számára is, tekintettel arra, hogy ilyen honlapokat könnyű létrehozni, valamint hogy azokon az audiovizuális tartalmakat is beleértve mindenféle típusú tartalmat közzé lehet tenni. Ha túl széles körű szabályozást kísérelünk meg alkalmazni, az irányelv még azon a területen is elveszítheti hatékonyságát, amelyre ténylegesen irányult.

32. Végül harmadszor az osztrák szabályozó hatóság által képviselt álláspont az irányelv alkalmazását egy internetes honlap konkrét struktúrájától teszi függővé. Ezen értelmezés szerint csak a kínálatba felvett audiovizuális tartalmak minősülnek az irányelv értelmében audiovizuális médiaszolgáltatásnak. Ha viszont ezek a tartalmak a honlap különböző pontjain találhatók meg, akkor azokat úgy kell tekinteni, mint amelyek annak szerves részét képezik, nem pedig elkülönült szolgáltatásként, amelynek eredményeként nem tartoznak az irányelv rendelkezéseinek hatálya alá. Márpedig álláspontom szerint itt csak egyfajta technikai megoldással állunk szemben, amely nem lehet hatással az irányelv rendelkezéseinek alkalmazására. Az a tény, hogy egy szolgáltatás az irányelv hatálya alá tartozik-e, vagy nem, csak annak jellegétől függhet, az azt nyújtó honlap struktúrájától azonban nem.

18 — Az érintett időszaktól függően ez alatt a név alatt vagy a 2007/165 irányelvvel módosított 89/552 irányelvet, vagy a 2010/13 irányelvet értem.

19 — COM(2005) 646 végleges.

20 — Lásd a 2010/13 irányelv (11) és (24) preambulumbekezdését.

33. Nem vitatom, hogy a 2010/13 irányelv szó szerinti értelmezése utalhat arra, hogy helyes az osztrák szabályozó hatóság értelmezése, vagy az mindenesetre egyike az irányelv alapján lehetséges értelmezéseknek. Mindazonáltal álláspontom szerint ez az értelmezés nincs összhangban a jogalkotó szándékával. A fenti okoknál fogva továbbá úgy vélem, hogy az alapján az irányelv célkitűzései nem érhetőek el hatékonyan, és nem járul hozzá ahhoz sem, hogy az irányelvet az összes tagállamban egységesen alkalmazzák.

34. Úgy tűnik, hogy az „audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló” irányelv megalkotóinak szándékával ellentétben nem állta ki az idők próbáját. [21] Az abban foglalt fogalmak számos esetben pontatlanok, vagy alkalmatlanok arra, hogy azokat a széles sávú internet valóságára alkalmazzák. Mindazonáltal úgy vélem, hogy ha azt dinamikusan értelmezzük, felruházható olyan értelemmel, amely megfelel a mai valóságnak és az internet gyors fejlődésének.

Az audiovizuális médiaszolgáltatások fogalommeghatározásának a 2010/13 irányelvből következő elemei

35. Az audiovizuális médiaszolgáltatások fogalmának meghatározása a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szerepel, azzal, hogy az abban használt egyes fogalmakat ugyanezen cikk további pontjai határozzák meg. A nem lineáris médiaszolgáltatás fogalma az említett irányelv 1. cikke (1) bekezdésének g) pontjában szerepel. A 2010/13 irányelv tárgyi hatályát meghatározó jogi kereteket ezen irányelv preambulumbekezdései is meghatározzák, amelyek közvetlenül utalnak az 1. cikkben foglalt fogalommeghatározásokra vagy általánosabban az irányelv hatályára.

36. A 2010/13 irányelv (29) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikke (1) bekezdése a) pontja i. alpontjának [22] megfelelően az audiovizuális médiaszolgáltatásnak a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

– gazdasági jellegű,

– valamely médiaszolgáltató azért szerkesztői felelősséggel tartozik,

– elsődleges célja audiovizuális tartalmak szolgáltatása,

– műsorszámokat juttat el a közönséghez,

– tájékoztatási, szórakoztatási vagy oktatási jellegű,

– nyilvánosan hozzáférhető,

– elektronikus hírközlő hálózaton keresztül közvetítik.

37. A 2010/13 irányelv (29) preambulumbekezdése hangsúlyozza, hogy csak mindezen kritériumok, valamint a más preambulumbekezdésekben foglalt kritériumok együttes fennállása alapján minősíthető egy szolgáltatás az irányelv értelmében audiovizuális médiaszolgáltatásnak. Ez álláspontom szerint a jogalkotó azon szándékáról tanúskodik, hogy csak ezek a kifejezetten meghatározott szolgáltatások tartozzanak ezen fogalommeghatározás, következésképpen az irányelv hatálya alá.

21 — V. Reding: The Audiovisual Media Services Directive: the Right Instrument to Provide Legal Certainty for Europe's Media Business in the Next Decade, *ERA Forum*, 2006–2, 265. o.

22 — A 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontja az audiovizuális médiaszolgáltatások között említi az audiovizuális kereskedelmi közleményt is, ezzel az aspektussal nem foglalkozom, mivel az a jelen indítvány tárgyát nem érinti.

38. A hivatkozott első kritérium szerint a szerződés értelmében vett szolgáltatásról van szó, amely jellegét tekintve tehát gazdasági tevékenység. A 2010/13 irányelv (21) preambulumbekezdése szövegének értelmében nem tartozik a hatálya alá „a magáncélú weboldalak fenntartása, továbbá az olyan szolgáltatások, amelyek során magánszemélyek saját maguk által készített audiovizuális tartalmakat tesznek hozzáférhetővé vagy terjesztenek azok azonos érdeklődési körű közösségeken belüli megosztása és cseréje céljából”. Lényegében valamennyi olyan magáncélú weboldalról van szó, amelyet magánszemélyek töltenek fel és tartanak fenn gazdasági cél nélkül, mint a blogok, videoblogok, valamint a YouTube-hoz hasonló honlapok.

39. Egy papír alapú változatban is megjelenő újságnak a Tiroler Tageszeitung Online portáljához hasonló típusú honlapja kétségtelenül gazdasági jellegű, vagyis az első kritériumnak megfelel. Erre tekintettel csak járulékosan jegyzem meg, hogy ma ez az elhatárolás nem mindig ismerhető fel ilyen egyértelműen. Egyrészt ugyanis egyre gyakoribb fizetett hirdetéseket elhelyezni a legnépszerűbb magáncélú honlapokon, ami ténylegesen bevételi forrást, és így egyfajta gazdasági tevékenységet jelent azok létrehozói számára. Másrészt a YouTube-hoz hasonló jellegű honlapok professzionális csatornákat is tartalmaznak („branded channels”), amelyek tartalmait nem a felhasználók hozzák létre. A nemzeti szabályozó hatóságok és igazságszolgáltatás előtt álló következő kihívás az a kérdés lesz, hogy a 2010/13 irányelv alkalmazható-e, és ha igen, milyen mértékben alkalmazható az ilyen típusú műsorokra.

40. Az elektronikus hírközlő hálózaton keresztül történő közvetítés, valamint a nyilvános hozzáférhetőség kritériuma [23] a minket érintő aspektus szempontjából nem kifejezetten hasznos a 2010/13 irányelv hatályának meghatározásakor. Az internet maga az elektronikus hírközlési hálózat alaptípusa, és minden nyilvánosan hozzáférhető, ami azon nincs felhasználók egy bizonyos csoportja számára fenntartva. Ugyanígy a tartalom tájékoztatási, szórakoztatási vagy oktatási jellege sem jelent különösebben szelektív kritériumot, mivel az az audiovizuális tartalmak szinte teljes elképzelhető spektrumát lefedi, különösen, ha ez a tartalom ezen túlmenően kereskedelmi és nyilvános jellegű is.

41. A szerkesztői felelősséget a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének c) pontja rendkívül tágan határozza meg. Nem valamennyi közvetített anyag tartalmára vonatkozó felelősségről van ugyanis szó (az irányelv terminológiája szerint „műsorszám”), hanem pusztán a szolgáltatások keretében ezen anyagok kiválasztásáról és azok rendszerezéséről. Lényegében tehát ez a kritérium csak a tartalomszolgáltatók és az adatátviteli szolgáltatást nyújtó műsorszolgáltatók (mint például a kábeltelevíziós vagy internetkapcsolaton keresztül televíziós hálózatot szolgáltatók) megkülönböztetésére lehet alkalmas.

42. Azon két fennmaradó kritériumot kell tehát megvizsgálni, amelyek értelmezését a kérdést előterjesztő bíróság is kéri. Az elsődleges cél kritériumának megfelelően az a szolgáltatás tekinthető audiovizuálisnak, amelynek elsődleges célja az audiovizuális tartalmak szolgáltatása. Az alapeljárás tárgyát képező határozatban az osztrák szabályozó hatóság úgy ítélte meg, hogy a honlapon szereplő videotartalmak kínálata elkülönült szolgáltatásnak minősül. Az így meghatározott szolgáltatás elsődleges célja szükségszerűen audiovizuális tartalmak szolgáltatásában áll. Ebben az értelmezésben mindazonáltal az elsődleges cél kritériuma elveszti az értelmét, mivel, amint arra fent már rámutattam, az irányelv alkalmazását egy konkrét honlap konkrét időpontban fennálló struktúrájától teszi függővé.

23 — Lásd a jelen indítvány 36. pontjának utolsó két francia bekezdését.

43. A műsorszámot ezt követően a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja határozza meg. Ez a 89/552 irányelvben eredetileg szereplő szövegű fogalommeghatározás módosítása. Ez a rendelkezés a műsorszámot lineáris szolgáltatás esetében a műsorrendben vagy nem lineáris szolgáltatás esetén a műsorkínálatban szereplő önálló egységként határozza meg. A műsorszámnak ezen túlmenően a televíziós műsorszolgáltatással összehasonlítható formával és tartalommal kell rendelkeznie. Ez a feltétel is arra a tényre utal, hogy a jogalkotó szándéka nem terjedt ki arra, hogy a rendesen a televízióban nem közvetített audiovizuális tartalmakat az irányelv hatálya alá rendelje.

44. Az audiovizuális médiaszolgáltatások általános fogalommeghatározásán kívül a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének g) pontjában tartalmazza a nem lineáris szolgáltatások fogalmát (amelyeket lekérhető szolgáltatásoknak tekint). Ezen fogalommeghatározás értelmében a nem lineáris szolgáltatás keretében a médiaszolgáltató által összeállított műsorkínálat alapján a felhasználó az általa kiválasztott időpontban tekintheti meg a kiválasztott műsorszámokat. Az alapeljárás tárgyául szolgáló határozatban az osztrák szabályozó hatóság láthatóan úgy ítélte meg, hogy mivel a Tiroler Tageszeitung Online honlapján videotartalmak kínálata is megtalálható volt, ez a honlap (vagy inkább az ezen kínálatot tartalmazó része) lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásnak minősült.

45. Mindazonáltal úgy vélem, hogy ezen fogalommeghatározás értelmezésekor nem lehet túl nagy jelentőséget tulajdonítani a kínálat fogalmának. Az irányelv 1. cikke (1) bekezdésének g) pontjában foglalt fogalommeghatározás a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás (vagyis a televíziós műsorszolgáltatás) ugyanezen bekezdés e) pontjában szereplő fogalommeghatározásának a párja. A nem lineáris szolgáltatás kínálata a lineáris szolgáltatások „műsorrendjének”, vagyis a műsorszámok időbeli elrendezésének felel meg. A nem lineáris szolgáltatás éppen abban különbözik a lineáris szolgáltatástól, hogy a műsorszámokat nem egy adott időpontban *közvetítik*, hanem azokat a felhasználó *választja ki* az általa kívánt időpontban. Léteznie kell tehát egy kínálatnak, amelyből a felhasználó kiválaszthatja az őt érdeklő címeket. Nem szabad ugyanakkor olyan értelmezést alkalmazni, amely megkövetelné, hogy a kínálat létezése a 2010/13 irányelv értelmében vett audiovizuális médiaszolgáltatások létezését feltételezze.

46. A 2010/13 irányelv preambulumbekezdései más jeleket is tartalmaznak annak a nem lineáris audiovizuális szolgáltatásokat érintő hatályára vonatkozóan.

47. A (24) preambulumbekezdés értelmében a nem lineáris médiaszolgáltatásoknak „televíziós szolgáltatáshoz hasonlónak” kell lenniük, ami azt jelenti, hogy ugyanazon közönséghez kell szólnia. Mindazonáltal nehezen lehetne arra következtetni, hogy a televízió egy vagy több meghatározott közönséghez szól. Az ugyanis főszabály szerint a közönség valamennyi lehetséges és elképzelhető típusához szóló, a tájékoztatás, szórakoztatás és oktatás iránti igényt kielégítő, nagyon változatos tartalmakat kínál. Ezt a preambulumbekezdést inkább a jogalkotó azon szándékaként kell elemezni, hogy a hasonló gazdasági tevékenységeknek legalábbis az alapvető kérdésekben hasonló rendelkezések alá vonásával fenntartsa az azok közötti torzításmentes versenyt. Ezen tényből következően a „televíziós szolgáltatáshoz hasonló” nem lineáris szolgáltatásokat megszorítóan kell értelmezni; a jogalkotó szándékának megfelelően a 2010/13 irányelv csak annyiban alkalmazható, amennyiben a telekommunikációs technológia fejlődése nem lineáris formában ugyanazon tartalmak szolgáltatását teszi lehetővé, amelyek valamikor a televízió útján, vagyis lineáris szolgáltatás keretében voltak hozzáférhetőek. A jogalkotó szándéka mindazonáltal nem terjedt ki ezen szabályozásnak az internet, különösen a széles sávú internet általános elterjedéséhez köthető új jelenségekre való kiterjesztésére, amilyen például a multimédiás honlapok megjelenése.

48. Ezt a következtetést nem kérdőjelezheti meg a 2010/13 irányelv (24) preambulumbekezdésének folytatása sem, amelynek értelmében a műsorszám fogalmát dinamikusan kell értelmezni, figyelembe véve a televíziós műsorszolgáltatás területén végbemenő fejlődést. Ez az utalás csupán azt jelzi, hogy az irányelv hatályának a nem lineáris szolgáltatásokat illetően kapcsolatban kell maradnia a

szabályozásának célját jelentő fő terület, tudniillik a lineáris szolgáltatások fejlődésével. A nem lineáris szolgáltatások az irányelv szabályozásán belül nem alkothatnak külön egységet. Ez mindig újabb típusú audiovizuális tartalmak lefedését tenné szükségessé, amelyekben már semmi közös nem lenne a lineáris televíziós műsorszolgáltatással.

49. Végül a 2010/13 irányelv (28) preambulumbekezdése értelmében a hatály nem terjed ki a „hírlapok és a folyóiratok elektronikus változataira". Álláspontom szerint ezt a bekezdést az információs társadalom szolgáltatásainak jelenlegi fejlettségi foka fényében kell értelmezni. Nem olyan szolgáltatásról van itt szó, amely a hírlapok és magazinok papír alapú tartalmának internetre történő átültetése mechanizmusát jelenti. Először is, az ilyen szolgáltatásban nem lenne helye audiovizuális tartalmaknak, amellyel a papír alapú média szükségszerűen nem rendelkezik. Másodszor hanyatlásnak indultak azok a honlapok, amelyek a hírlapok és magazinok papír alapú kiadásaiban közzétett cikkeket ültetik át elektronikus formába. Ma gyakran olyan portálokat fejlesztenek ki, amelyek a papír alapú változatoknál jóval nagyobb számban tartalmaznak különböző jellegű, köztük audiovizuális elemeket is. Ez különösen a napilapokra igaz, amelyek honlapjai általában hírportálok formáját öltik, amelyek folyamatosan frissülő híreket, elemzéseket tartalmazó dokumentumokat, tematikus és részletes részeket stb. tartalmaznak. Erre példa a Tiroler Tageszeitung Online honlapja is. Az ilyen típusú portálok továbbá nem kizárólag a hírlapok neve alatt működnek, hanem azok gyakran egyidejűleg televíziós vagy rádiós műsorszolgáltatók, különösen hírcsatornák tulajdonai is, vagy kizárólag internetes portálként is működhetnek. A portálok ezen kategóriái mindegyikének megvan a maga sajátossága, azonban azok általános struktúrával és hasonló tartalmakkal rendelkeznek. Álláspontom szerint továbbá nem igazolható és az egyenlő bánásmód megsértését jelenti bizonyos internetes hírportálok eltérő kezelése pusztán azon tény miatt, hogy azok hírlapok vagy magazinok tulajdonai. A 2010/13 irányelv (28) preambulumbekezdését tehát arra utaló jelként kell elemezni, hogy a jogalkotó valamennyi multimédiás jellegű, vagyis audiovizuális tartalmakat is tartalmazó hírportált ki kívánt zárni ezen irányelv hatálya alól.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válaszok

50. A kérdést előterjesztő bíróság a Tiroler Zeitung Online honlapja egy részének a 2010/13 irányelv értelmében vett audiovizuális médiaszolgáltatásként történő minősítésére vonatkozó jogvita keretében az elsődleges cél kritériumának, valamint a műsorszám fogalmának értelmezésével kapcsolatos kérdéseket terjesztett elő.[24] Lényegében ugyanakkor arról van szó, hogy ez az irányelv alkalmazandó-e a multimédia jellegű, vagyis mind írott és fotografikus, mind audio vagy audiovizuális anyagokat tartalmazó internetes hírportálokra.

51. A fenti megállapítások álláspontom szerint az alábbi, az így feltett kérdések megválaszolásához alapvető jelentőségű következtetésekre vezetnek.

52. Először is a 2010/13 irányelv a televíziózás területe szabályozásának fejlődésébe illeszkedik, annak célja kizárólag a televíziózással közvetlen versenyben levő szolgáltatások, vagyis az ugyanazon tartalmat nem lineáris módon szolgáltató szolgáltatásoknak a szabályozás hatálya alá vonása.

53. Másodszor a 2010/13 irányelv értelmében vett audiovizuális médiaszolgáltatás elsődleges célja a műsorszámok, vagyis a hagyományos televíziós műsorszámok (az irányelv terminológiájában műsorrend) egyes elemeinek szolgáltatása, beleértve azt is, amikor nem lineáris szolgáltatás keretében ezeket a műsorszámokat nem egy meghatározott időpontban, hanem a felhasználó egyéni kérése alapján szolgáltatják.

24 — Lásd a jelen következtetések 36., valamint 42. és 43. pontját.

54. Harmadszor, bár az internet technológiájának jelenlegi fejlettségi fokához képest ez valóban korszerűtlennek hat, a jogalkotó egyértelműen jelezte az irányelv preambulumbekezdéseiben, hogy az internetes hírportálokat nem kívánja az irányelv hatálya alá vonni.

55. A Tiroler Tageszeitung Online-hoz hasonló típusú internetes portál nem felel meg tehát azoknak a feltételeknek, amelyek alapján az irányelv értelmében audiovizuális médiaszolgáltatásnak minősülhetne. Először az internetes multimédiás portálok kialakulása, amelyek az írott és fotografikus tartalmakon kívül audio és audiovizuális tartalmakat is tartalmaznak, nem a televízió technológiai fejlődésének, hanem egy teljesen új, alapvetően a telekommunikációs szolgáltatások sebességének növekedéséhez kapcsolódó jelenségnek a következménye. Másodszor a Tiroler Tageszeitung Online honlapjához hasonló portálok multimédiás jellegére tekintettel nem lehet a portál többi részétől eltérően elemezni az azon szereplő audiovizuális tartalmakat, még akkor sem, ha azok az említett portál egy elkülönült részében találhatóak. A multimédiás szolgáltatás lényege ugyanis a különböző formájú – írott, képi és hang – üzenetek ötvözése, a portál konkrét struktúrája csak egy másodlagos technikai aspektust jelent. Végül harmadszor az ilyen multimédiás internetes portálok jelentik a mai változatát annak, amit a jogalkotó az audiovizuális szolgáltatásokról szóló irányelvvel kapcsolatos munkálatok idején „a hírlapok és a folyóiratok elektronikus változatának” tekintett.

56. Mindezekre tekintettel úgy vélem, hogy a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy sem egy napilap audiovizuális anyagokat tartalmazó honlapja, sem az említett honlap egyik része sem minősül az említett irányelv értelmében audiovizuális médiaszolgáltatásnak.

57. Rá kívánok mutatni, hogy nem osztom azt a félelmet, miszerint az ilyen értelmezés lehetővé teszi a ténylegesen audiovizuális szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók számára, hogy a multimédiás hírportál megnevezéssel visszaélve vonják ki magukat a rájuk ezen a területen alkalmazandó szabályozás alól. Nyilvánvaló, hogy a 2010/13 irányelv alapján elfogadott rendelkezéseknek a tagállamok szabályozó hatóságai általi alkalmazása megköveteli a piacon létező szolgáltatások jellegének értékelését azoknak az irányelv értelmében vett audiovizuális médiaszolgáltatásokként való minősítése érdekében. Semmilyen jogi rendelkezés, még a legpontosabb sem helyettesítheti ezt az esetenkénti értékelést, ami egyébiránt valamennyi jogterületen magától értetődő. Az ebből következő esetleges nehézségek tehát nem igazolhatják az irányelv olyan értelmezését, hogy az magába foglaljon gyakorlatilag valamennyi, az interneten létező audiovizuális tartalmat, túllépve ezzel a szabályozásnak a jogalkotó által kialakított hatályán.

58. Ezzel visszatérek a jelen indítvány elején említettekhez. Az a tény, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatások absztrakt fogalmát elméletileg nehéz megalkotni, nem jelenti azt, hogy a gyakorlatban ne lenne könnyű az ilyen szolgáltatás azonosítása. Az ilyen típusú szolgáltatások nagy többsége arra korlátozódik, hogy honlapokon egész estés filmeket, televíziós sorozatokat, sportesemények közvetítését stb. szolgáltassa. Az olyan típusú műsorról van tehát szó, amelyet könnyű tipikusan televíziós szolgáltatásnak minősíteni. A kételyeket az „audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló” irányelv célkitűzésével összhangban, az irányelvnek a multimédiás honlapokra történő alkalmazásának kizárásával kell eloszlatni. Csak olyan honlapok minősíthetőek tehát audiovizuális médiaszolgáltatásnak, amelyek kétségtelenül megfelelnek az ilyen szolgáltatás valamennyi kritériumának.

59. Nyilvánvaló, hogy az általam javasolt értelmezés az audiovizuális médiaszolgáltatásoknak a 2010/13 irányelv hatályos szövege szerinti fogalommeghatározására vonatkozik. Ez az irányelv a televíziós műsorszolgáltatásra kialakított jogi megoldások fejlődésének eredménye, és magán viseli a XX. század lenyomatát, amint arra egy szerző rámutatott.[25] Ez mindazonáltal nem jelenti azt, hogy az interneten található tartalmak, beleértve az audiovizuális tartalmakat is, ne tartozhatnának jogi rendelkezések, így

25 — F. J. Cabrera Blázquez, uo., 25. o.

az uniós jog hatálya alá, például olyan kérdésekben, mint a kiskorúak és a közrend védelme, a reklámok vagy a jelentős események közvetítésének elve, vagy hogy ez egyenesen kizárt lenne. Mindazonáltal álláspontom szerint az internet sajátosságaihoz igazodó rendelkezésekre van szükség, különösen, ami annak multimédiás jellegét illeti. Erre alkalmat kínálhatnak a Bizottság által a közelmúltban bejelentett, a digitális piacra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó csomag [26] előkészítő munkálatai.

Végkövetkeztetések

60. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Verwaltungsgericht által előterjesztett kérdéseket a következőképpen válaszolja meg:

A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (az „audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv”) 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontját úgy kell értelmezni, hogy sem egy napilap audiovizuális anyagokat tartalmazó honlapja, sem az említett honlap egyik része nem minősül az említett irányelv értelmében audiovizuális médiaszolgáltatásnak.

26 — A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európai digitális egységes piaci stratégia, COM(2015) 192 végleges.